

Adam Żywiczyński

ZMIANY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO SUWAŁK A REWITALIZACJA SPOŁECZNA

krajobraz kulturowy – postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka;

Art. 6.1. Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:

1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:

a) krajobrazami kulturowymi,

Art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wskazuje następujące formy ochrony:

- wpis do rejestru zabytków
- uznanie za pomnik historii
- utworzenie parku kulturowego
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

- *ustawa z dnia 23 lipca 2003r.o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*
(t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2187)

Rewitalizacja /konserwatorska/ - przywrócenia do życia, ożywienia (re+vita). Rewitalizacja obejmuje nie tylko zabiegi konserwatorskie, jak renowacja, konserwacja czy w skrajnych przypadkach rekonstrukcja, ale przede wszystkim związana jest z wprowadzeniem nowych funkcji, które gwarantują przetrwanie ekonomiczne zabytków. Zabiegom rewitalizacji poddawane są zarówno układy urbanistyczne, zespoły budowlane jak i pojedyncze obiekty.

Rewitalizacja /społeczna/ – jest to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze albo przestrzenno-funkcjonalne albo techniczne albo środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowany terytorialnie i prowadzony w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023, 1529, 1566)

MIASTO SUWAŁKI

Suwałki powstały z przekształcenia dwóch wsi kamedulskich z końca XVII w. w jeden organizm miejski w 1715 roku. Królewskie prawa miejskie otrzymały 2 maja 1720. Po utracie niepodległości w wyniku rozbiorów od 1815 pozostawały w zaborze rosyjskim (Królestwo Polskie). Miasto nabierało znaczenia administracyjnego - od 1816 stolica województwa augustowskiego, od 1837 - stolica guberni, a od 1866 - guberni i powiatu suwalskiego. W tym czasie Suwałki przeobrażały się stopniowo i obok drewnianej powstawała regularna zabudowa murowana przy ważnym szlaku Warszawa –Petersburg. Na przełomie XIX i XX wieku na peryferiach wokół miasta zbudowano cztery zespoły murowanych koszar carskich. W 1899 powstało połączenie kolejowe z linią Warszawa – Petersburg.

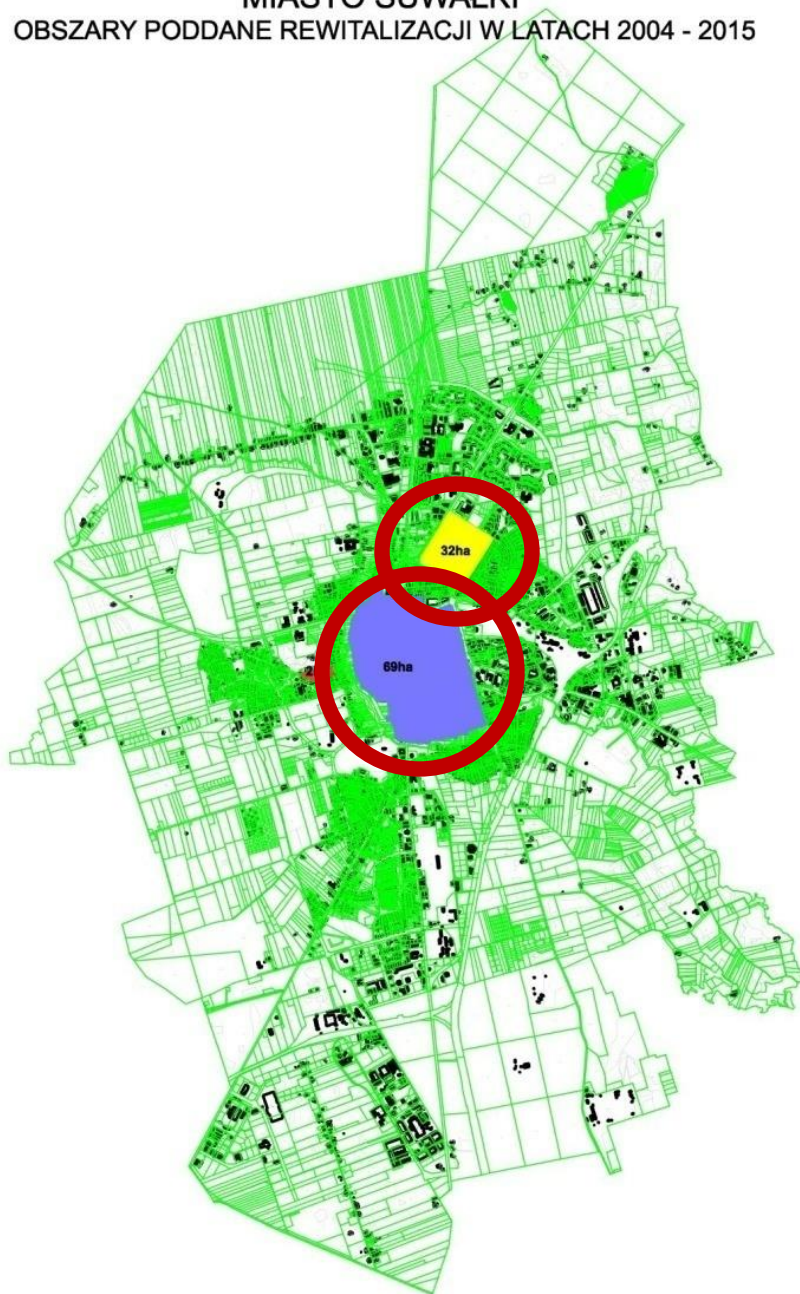
Po odzyskaniu niepodległości w 1919 roku miasto utraciło swoje znacznie komunikacyjne i administracyjne pozostając, również w okresie okupacji, do 1975 miastem powiatowym z garnizonem wojskowym. Ponowne podniesienie miasta do rangi wojewódzkiego w latach 1975-1998 przyniosło jego rozbudowę, ale i niekorzystne przekształcenia przestrzenne.

Obecnie miasto ma 69 527 mieszkańców

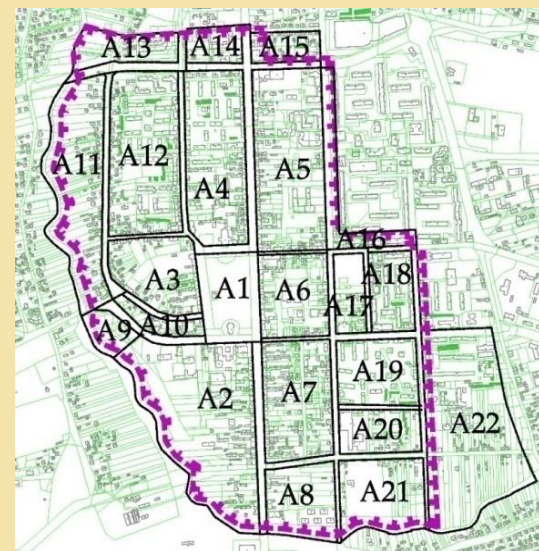
Powierzchnia	całkowita	–	6551	ha
Powierzchnia	zabudowy	–	1903	ha
Powierzchnia	komunikacji	–	582,8	ha

Tereny zabudowane zajmują ok. 20% powierzchni miasta.-

MIASTO SUWAŁKI
OBSZARY PODDANE REWITALIZACJI W LATACH 2004 - 2015

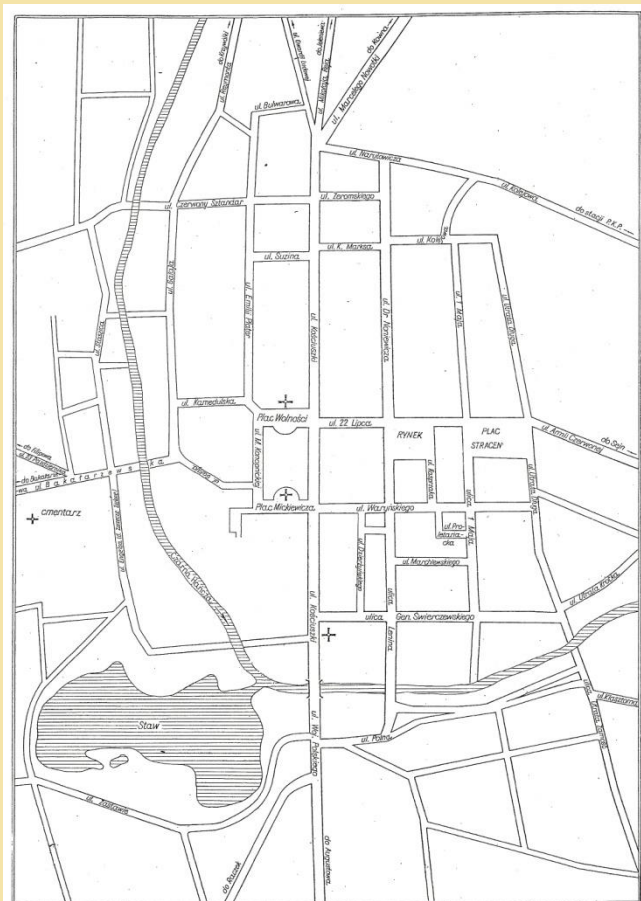
Historyczny układ urbanistyczny miasta
Suwałki decyzja: KL.WKZ 534/31/d/79 z
15.05.1979 r.

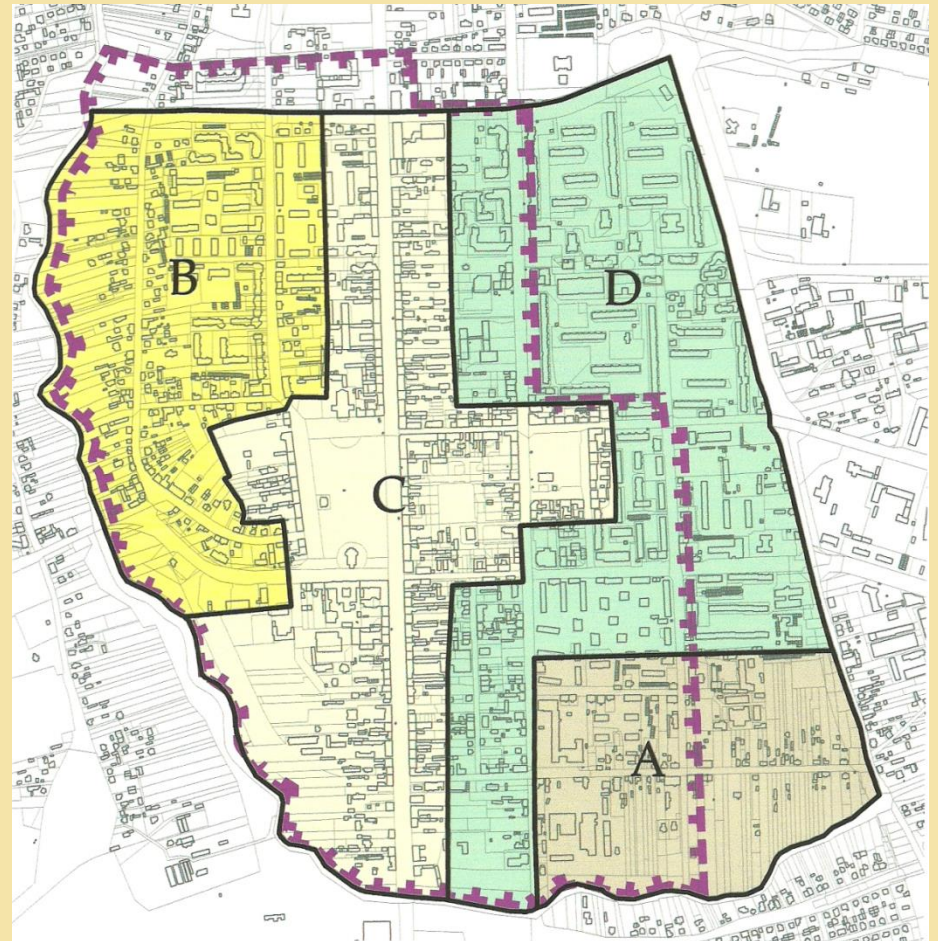
Zespół koszarowy przy ul. Gen. K.
Pułaskiego decyzja: WKZ 534/807/d/90
30.03.90 r.

Śródmieście Suwałk

Ryc. 2. Suwałki. Schemat obecnego rozplanowania miasta. Skala 1 : 10 000

Plany zagospodarowania przestrzennego

- Suwałki, plan perspektywiczny r. 1975, plansza podstawowa skala 1:5000 z 10.03.1960 roku
- Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego perspektywa rok 1980 skala 1:5000 (na tekturze) z 16.08. 1965 roku autorzy planu mgr inż. arch. W. Grenda, mgr ekon. E. Bakon, (Uchwała nr 12/107/65 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 7.10.1965 r. ogłoszony w DZ. Urz. WRN nr 14 poz. 170)
- Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego m. Suwałki /perspektywa 1990 r/ mgr inż. arch. Wanda Citko. (Uchwała nr 141/1108/73 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 25 lipca 1973 r.: ogłoszony w DZ. Urz. WRN nr 13 poz. 116 z dnia 15. 09. 1973 r. skala 1:5000)
- Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego m. Suwałk, mgr inż. arch. Wanda Citko. Uchwała nr X/38/78 z dnia 28.07.1978 r. Wojewódzkiej Rady Narodowej w Suwałkach;
- Miejscowy plan szczegółowy zagospodarowania i rewaloryzacji śródmieścia miasta Suwałki, mgr inż. arch. Zdzisław Plichta, mgr inż. arch. Wiktor Panfiluk, mgr inż. arch. Waldemar Grenda Uchwała nr III/12/88 z dnia 7.12.1988 r., skala 1:2000 i 1:1000, Uchwała nr III/13/88 z dnia 7.12.1988 r., załączony do planu ogólnego miasta Suwałk, skala 1:10000 .

Wymiana zabudowy w kwartałach miasta

ul. T. Noniewicza stan z 1953 r.

ul. T. Noniewicza zmiany l. 60-te XX w.

ul. E. Plater z 1953 r.

ul. E. Plater zmiany l. 90-te XX w.

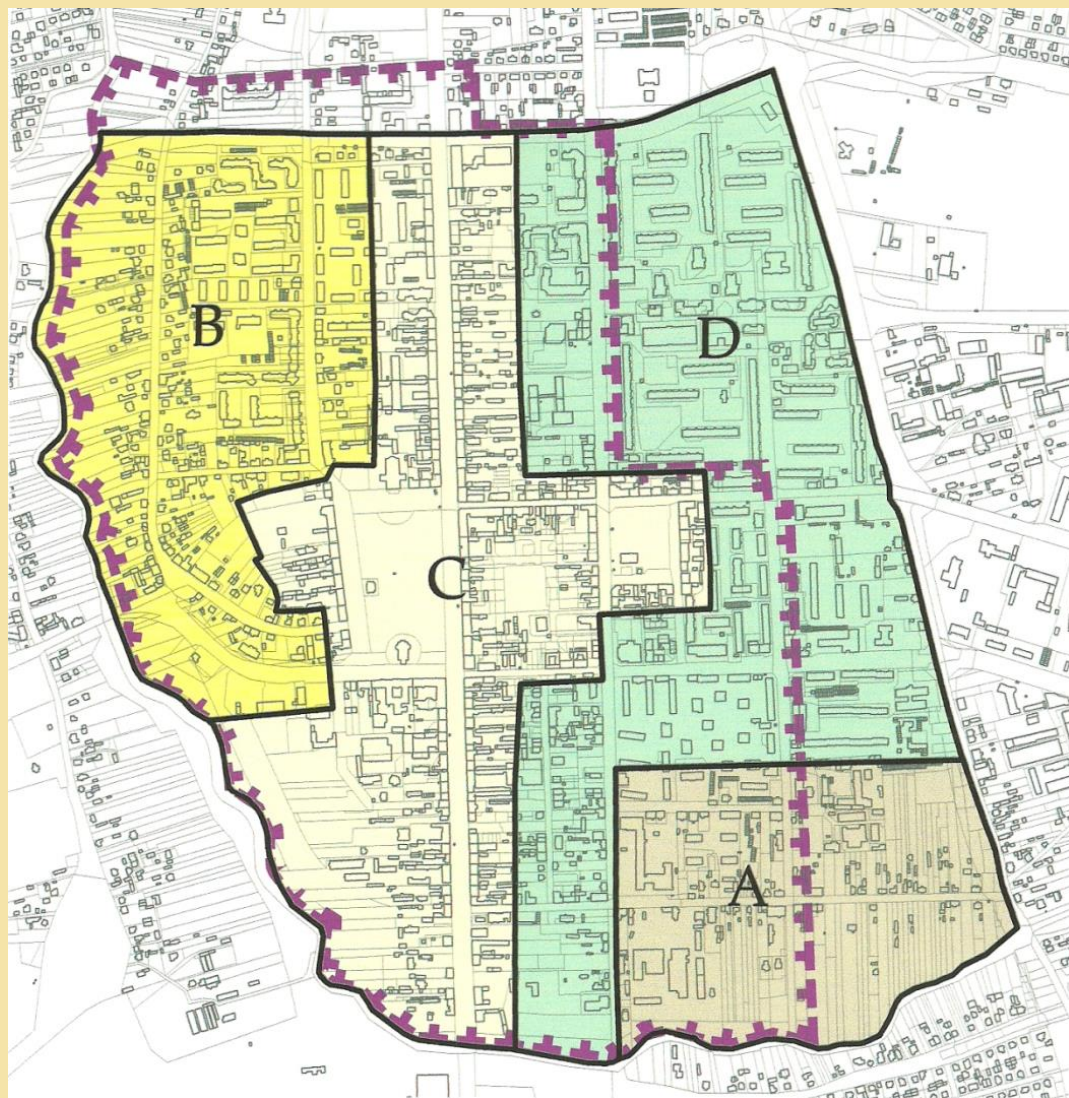
„Poprawianie” miasta w okresie PRL

ul. Sejneńska

ul. Noniewicza

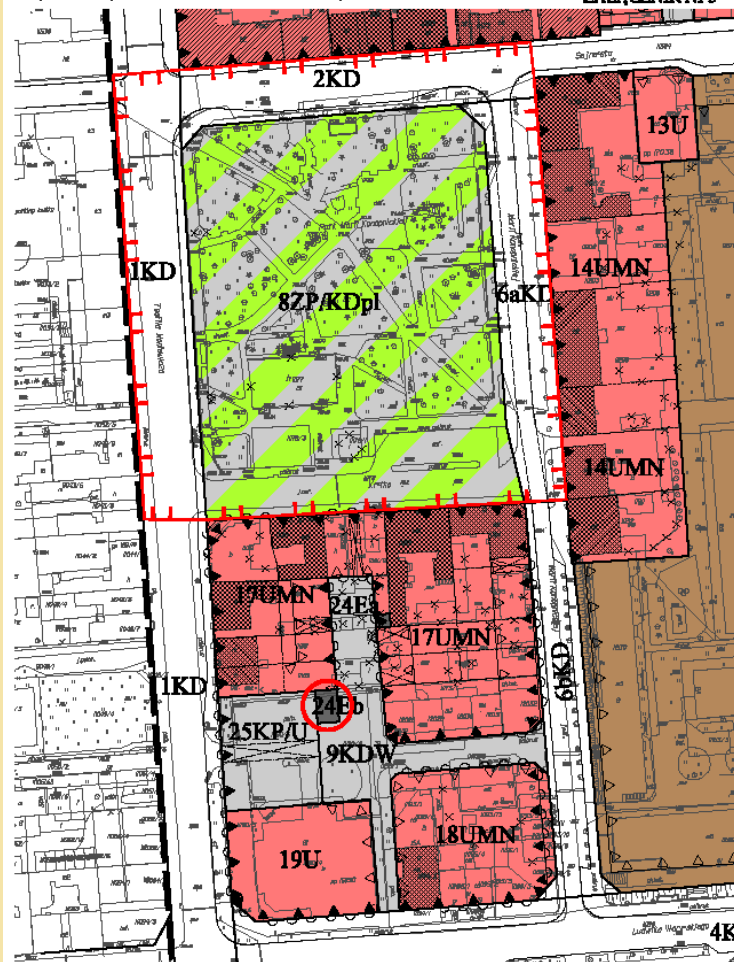
**Program rewitalizacji
zabytkowych kamienic
śródmieścia Suwałk, stanowiących
własność komunalną, przyjęty
uchwałą Rady Miejskiej w
Suwałkach nr XX/234/04 Rady
Miejskiej z dnia 31 marca 2004
roku**

**Program rewitalizacji
zabytkowego śródmieścia miasta
Suwałk, przyjęty uchwałą Rady
Miejskiej w Suwałkach Nr
XXXVII/410/05 z dnia 22 czerwca
2005 roku**

Konkursy na zagospodarowanie placu Marii Konopnickiej

WYCIĄG Z MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENU OBEJMUJĄCEGO KWARTAŁ ULIC: T. NONIEWICZA, CIESIELSKĄ, 1-GO MAJA,
SEJNENSKĄ I PLACEM M. KONOPNICKIEJ W SUWAŁKACH

ZALĄCZNIK Nr 5

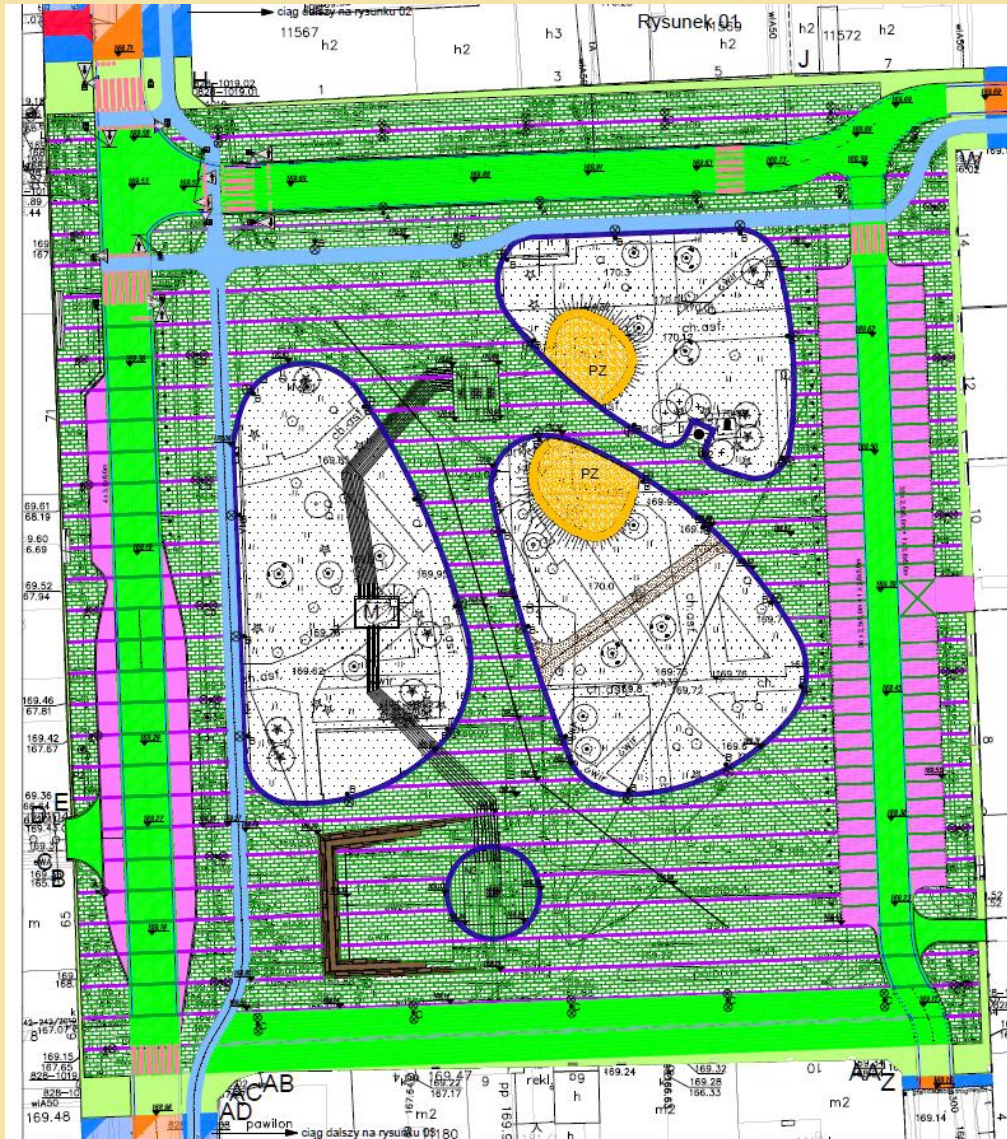
TEREN OBJĘTY ZADANIEM KONKURSOWYM

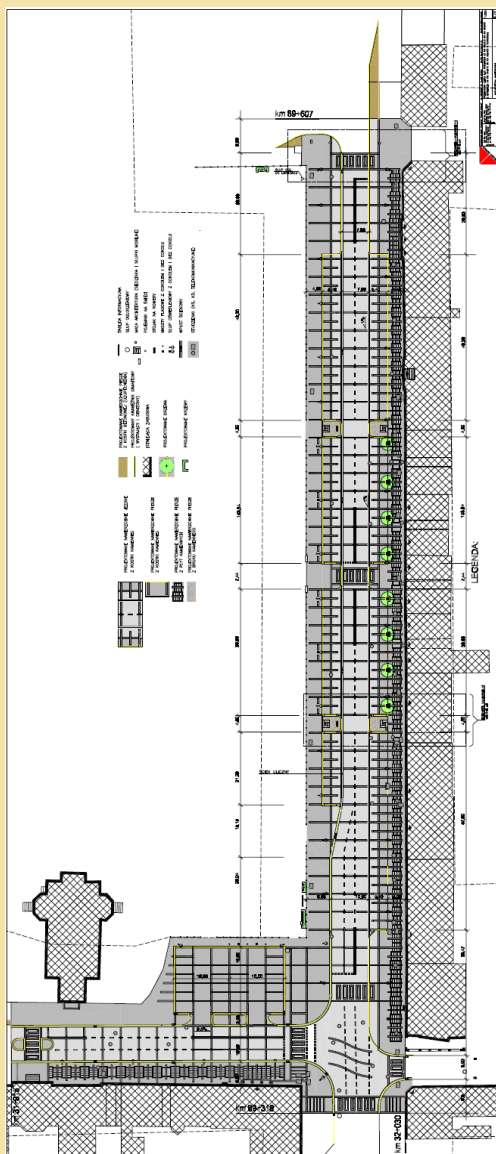
LOKALIZACJA NOWEJ STACJI TRANSFORMATOROWEJ

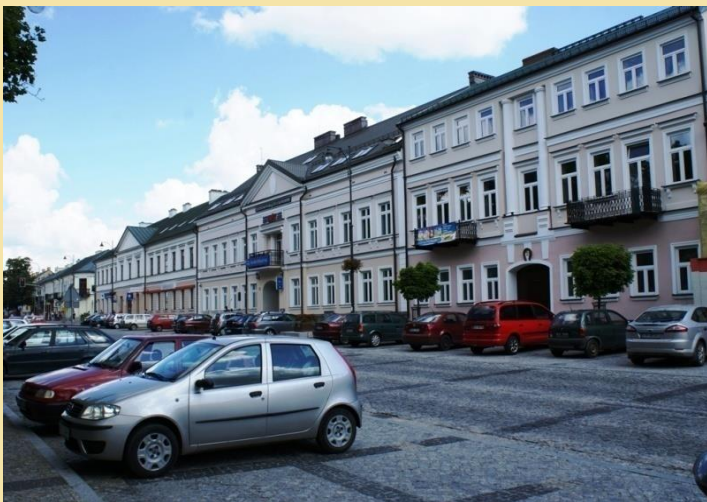
Plac Marii Konopnickiej

Przywrócenie bruków na ul. Tadeusza Kościuszki

Remonty i rozbudowy wzdłuż ulic miasta

Pierzeja ul. T. Kościuszki

Fragment ul. T. Noniewicza

Fragment ul. T. Noniewicza

Fragment ul. T. Noniewicza

Remonty wykonywane przez Gminę Miasto Suwałki

ul. T. Kościuszki 78

ul. T. Kościuszki 88/90

Remonty wykonywane przez prywatnych inwestorów

ul. T. Kościuszki 66

ul. T. Kościuszki 54

Uchwała Nr XXXI/378/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie zasad dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, znajdujących się na terenie Miasta Suwałki (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 5 kwietnia 2017 r., poz. 1356).

ul. T. Kościuszki 114

ul. W. Gałaja 24

Budownictwo drewniane

ul. S. Żeromskiego 9

ul. Kamedulska 6

Remonty domów drewnianych

ul. T. Kościuszki 122B

ul. W. Gałaja 10

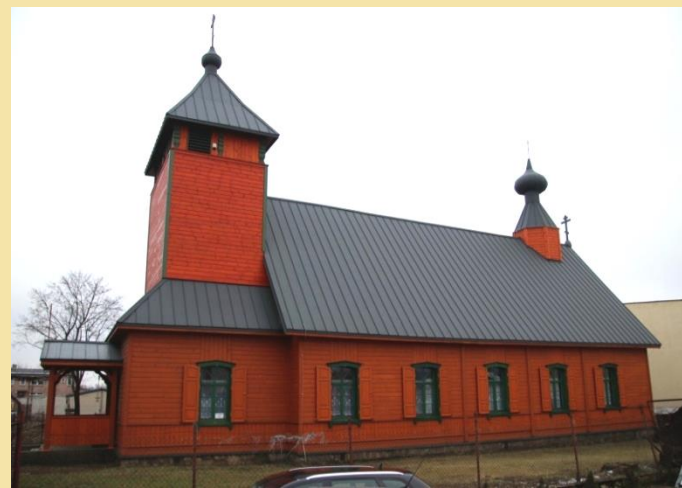

Remonty świątyń drewnianych

Cerkiew na cmentarzu prawosławnym

Molenna staroobrzędowców

Remonty zabytkowych stolarek

Zabudowa plombowa

ul. Krótka 4

ul. Chłodna 18

Nowa zabudowa wewnątrz kwartałów

ul. Muzyczna

ul. Muzyczna

ul. ks. J. Zawadzkiego

ul. ks. J. Popiełuszki

REKLAMY

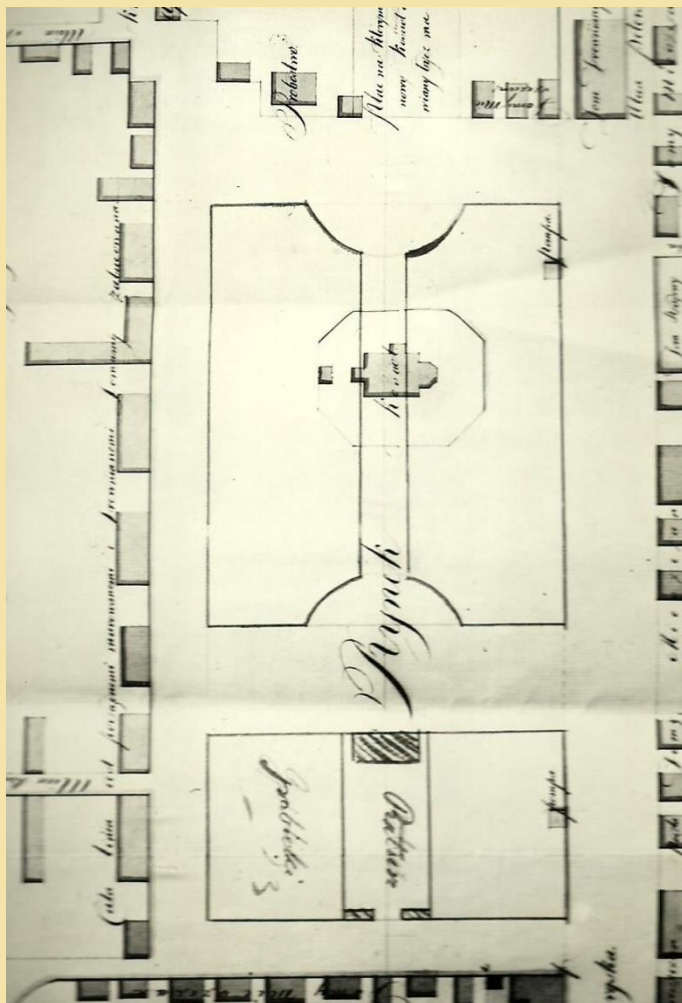
- Historyczny układ urbanistyczny miasta Suwałki decyzja: KL.WKZ 534/31/d/79 z 15.05.1979 r.
- Zarządzenie NR 538/2012 Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie określania zasad umieszczania szyldów, reklam i urządzeń reklamowych na terenie miasta Suwałki
- Zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

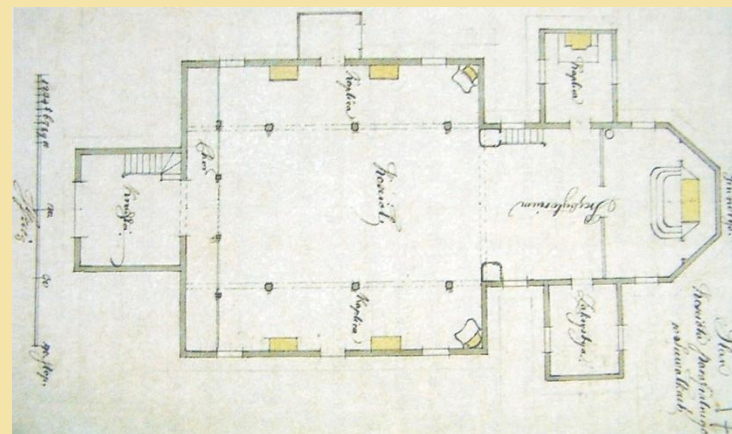
Murale

Upamiętnianie Kościoł św. Krzyża

Suwałki , projekt przebudowy Starego Rynku
z 1820/21

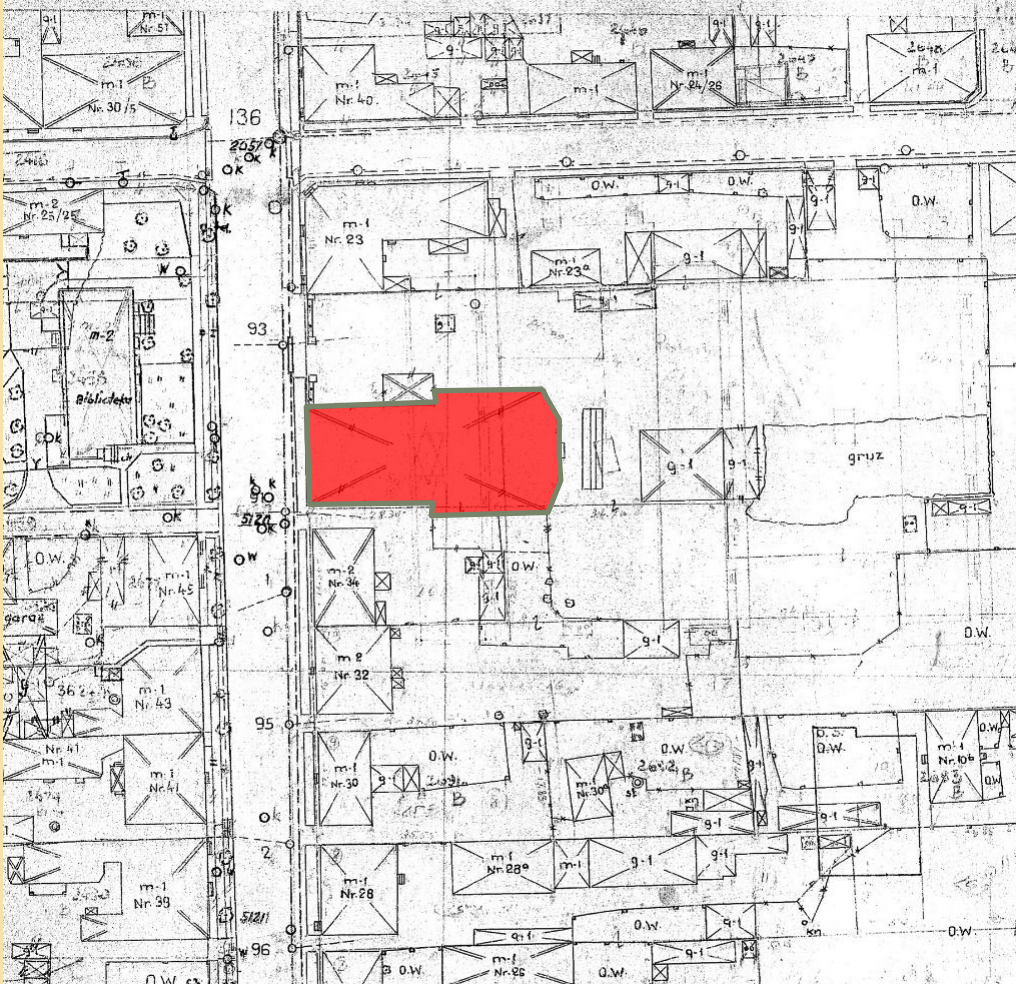

Kościół św. Krzyża fundacji kamedulskiej
2 czerwca 1710 r.

Płyta upamiętniająca kościół

Upamiętnianie synagoga suwalska

Plan miasta z 1956 roku

Fotografia synagogi z 1955 roku

Tablica umieszczona na miejscu synagogi

Upamiętnianie osób urodzonych w Suwałkach

Tablica poświęcona Andrzejowi Wajdzie

Ławeczka Marii Konopnickiej

Tablica poświęcona Alfredowi Wierusz-Kowalskiemu

A bronze sculpture of a goblin-like creature with large ears and a mischievous expression, clinging to a black pole. The background is a blurred city street with traffic lights and buildings.

Tablica informacyjna obok krasnoludka

Suwalskie ścieżki kulturowe

promocja turystyczna miasta
Suwałki - projekt realizowany
w ramach inicjatyw lokalnych
(2012-2013)

www.sciezki.suwalki.pl

Uroczyste odświeżenie tablicy „Suwalskich ścieżek kulturowych”

Jedna z tablic „Suwalskich ścieżek kultury”

Wojciech Pająk i Piotr Kuczek odbierają „Włócznię Jaćwingów” dla Stowarzyszenia Pastwisko. org

Logo festiwalu

Doyle Bramhall II

Odślonięcie tablicy w „Alei Gwiazd Blues’a”

Wojciech Waglewski odśłania tablicę.

Przebudowa parku Konstytucji 3 Maja

GOSPODARKA ZIELENI - ETAP 1:

US - usunięcie z przyczyn sanitarnych lub statycznych - ETAP 1

K - usunięcie kompozycyjne - ETAP 1

ZW - regulacja zwarcia, egzemplarze zagłuszone

X - rozważyć usunięcie lub wymianę

PW - pielęgnacja i założenie wiązań

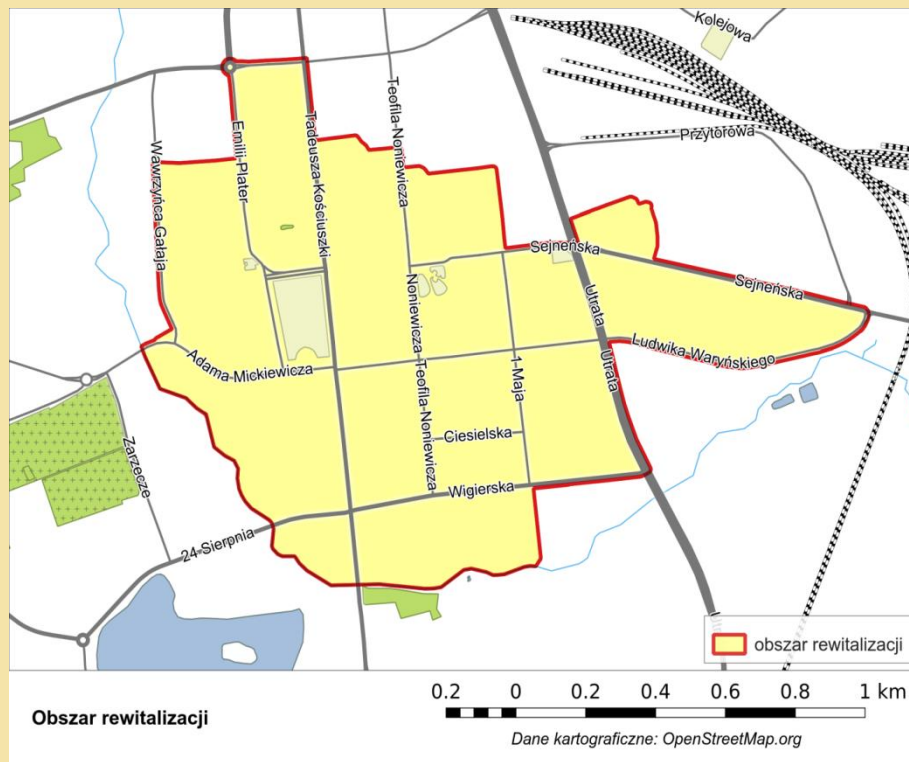
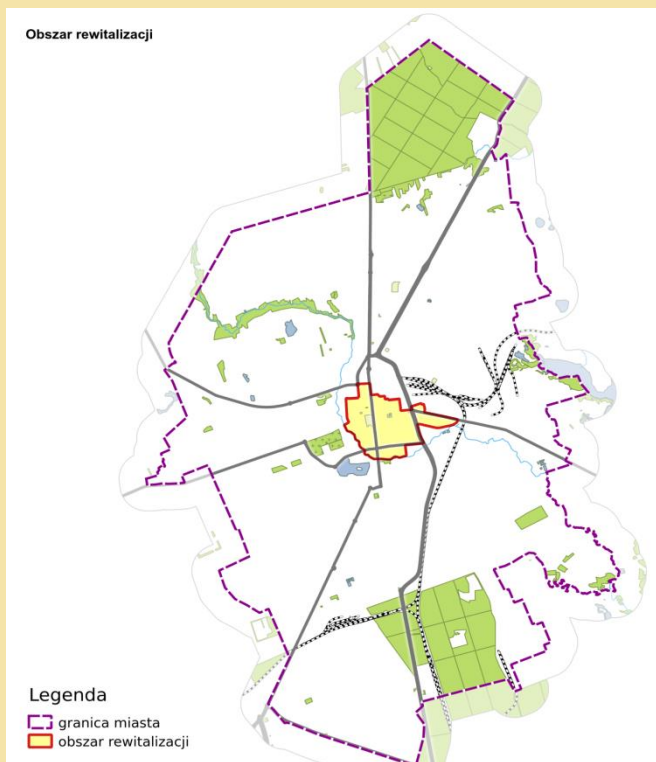
P - pielęgnacja (cięcia sanitarne, odmładzające, formujące)

Wymiana zieleni wzdłuż pasów drogowych ul. Tadeusza Kościuszki

rewitalizacja.suwalki.eu

**uchwała NR XXXVI/436/2017 RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH
z dnia 25 września 2017 r. w sprawie przyjęcia "Zintegrowanego Programu
Rewitalizacyjnego Miasta Suwałki na lata 2017-2023,,
rewitalizacja bulwarów nad rzeką Czarna Hańcza**

Zespół pokoszarowy przy ul. Gen. K. Pułaskiego

Zespół koszarowy przy ul. gen. Kazimierza Pułaskiego zaczęto wznosić w 1898 roku. Uroczyste położenie kamienia węgielnego nastąpiło 18 lipca 1898 roku. Z udziałem dowódcy Wileńskiego Okręgu Wojskowego gen. Witalija Trockiego.

W koszarach od czasu powstania stacjonował 4 lejbdragoński Pskowski Pułk Jej Wysokości Imperatorowej Marii Fiodorowny. W okresie I wojny światowej kwaterowały tu różne jednostki w tym niemieckie wojska okupacyjne.

Po odzyskaniu niepodległości w latach 1919-1921 stacjonowały tu różne polskie oddziały.

W latach 1921–1939 koszary zajmował 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. Józefa Dwernickiego.

W okresie II wojny światowej ponownie kwaterowały tu wojska niemieckie.

Po drugiej wojnie światowej koszary zajęło Ludowe Wojsko Polskie. Od 1956 do 1990 r. stacjonował tu 80 Dywizjon Artylerii Przeciwpancernej.

Od 1990 r. administracją zespołu zajęła się Agencja Mienia Wojskowego w Olsztynie. Zaczęły się zmiany własnościowe budynków i działek. Część budynków pozostawała do dyspozycji wojsk, inne przekazano Gminie Miasto Suwałki lub sprzedano.

1:5,000

Kilowatt

Newcastle

Zmiany w zespole pokoszarowym przy ul. Gen. K. Pułaskiego

Ujeżdżalnia (stan z 2006 roku)

Aquapark

Zabudowa przy ul. Papieża Jana Pawła II

Suwalskie Centrum Kultury

Hotel Loft 1898

Wizualizacja Hotelu Loft 1898

Budynek przed remontem (stan 2006 rok)

Wizualizacja Hotelu Loft 1898

Fotografia Hotelu Loft 1898

Renowacja bramy do koszar 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego

Archiwalne zdjęcie bramy z okresu międzywojennego

Wizualizacja projektu bramy

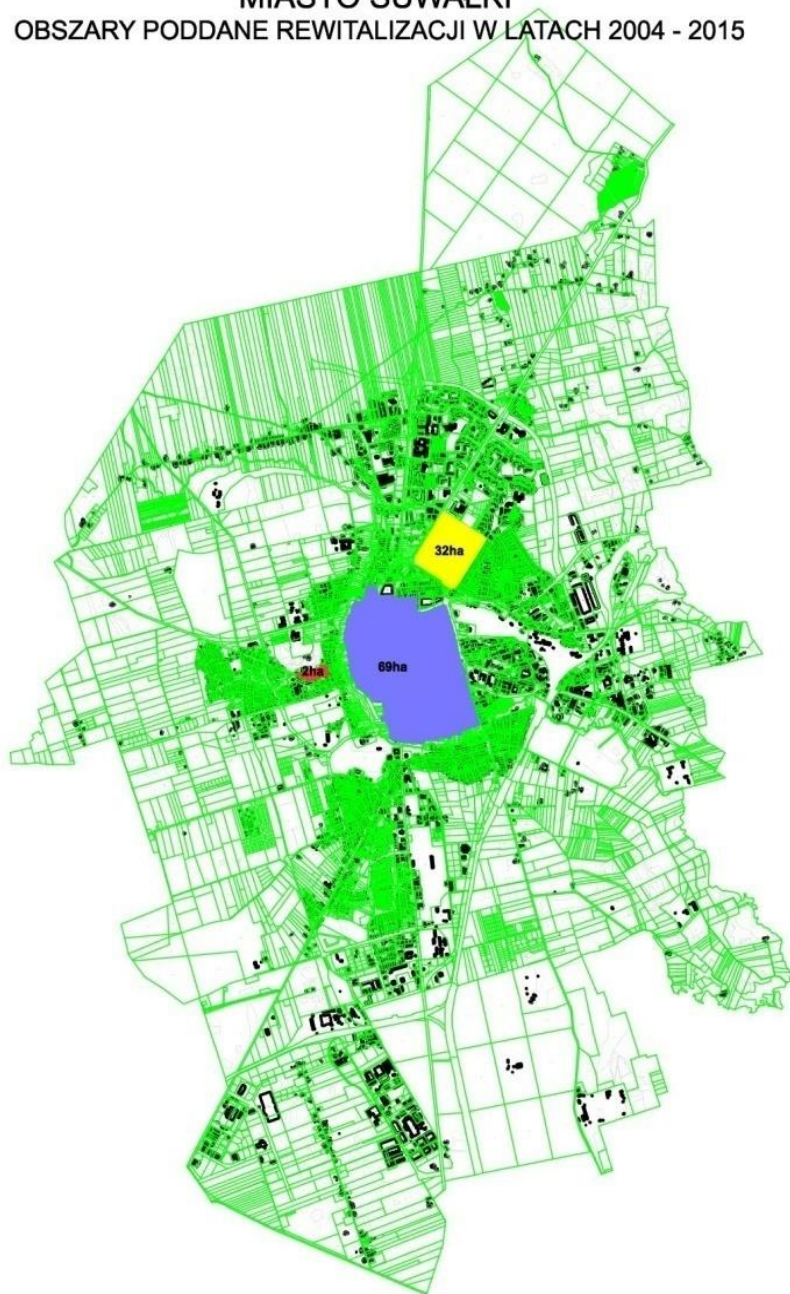

Brama przed pracami

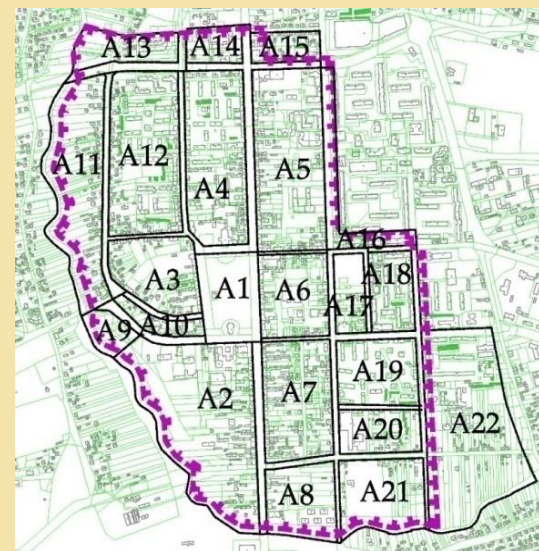

Brama po wykonaniu pierwszego etapu prac

MIASTO SUWAŁKI
OBSZARY PODDANE REWITALIZACJI W LATACH 2004 - 2015

Historyczny układ urbanistyczny miasta
Suwałki decyzja: KL.WKZ 534/31/d/79 z
15.05.1979 r.

Zespół koszarowy przy ul. Gen. K. Pułaskiego
decyzja: WKZ 534/807/d/90
30.03.90 r.

Zdjęcia, plany i wizualizacje
pochodzą ze zbiorów:

Jolanty Tama

Macieja Sieniawskiego

Adama Żywiczyńskiego

Piotra Kuczek

Atelier Zetta Zenon Zabagło

archiwum SOK Suwałki

archiwum UM Suwałki

archiwum MKZ Suwałki

archiwum Wojewódzkiego Urzędu

Ochrony Zabytków Białymstoku

Delegatura w Suwałkach

Dziękuję za uwagę